

STAREA ACTUALĂ A REZERVAȚIILOR ȘTIINȚIFICE DIN REPUBLICA MOLDOVA

POSTOLACHE Gheorghe ORCID: 0009-0003-6952-0063

*Grădina Botanică Națională (Institut) „Al. Ciubotaru”, USM
ghpost@mail.ru*

Abstract: The current status of the flora, vegetation, forest stands, and other ecosystem components in the scientific reserves of the Republic of Moldova was assessed with regard to the conservation of biological diversity. Since the establishment of these scientific reserves, comprehensive surveys of the flora, vegetation, and forest stands have been carried out, and synoptic accounts (conspectuses) of the flora, vegetation, and forest stands have been prepared and published. Rare plant species and rare plant communities were identified and classified according to the phytosociological concept of J. Braun-Blanquet (1964). The results of the investigations revealed that the current condition of the scientific reserves in the Republic of Moldova is unsatisfactory. The findings regarding their present state were formally communicated to the Parliament of the Republic of Moldova; however, no significant improvements have been made.

Keywords: scientific reserve, flora, vegetation, plant diversity conservation, association.

INTRODUCERE

Rezervațiile științifice sunt suprafețe terestre sau acvatice de importanță națională cu statut de instituție de cercetări științifice destinate pentru menținerea intactă a speciilor de plante, asociațiile de plante complexelor naturale, pentru conservarea biodiversității și elaborarea bazelor științifice de protecție a naturii. Conform Legii privind fondul ariilor naturale protejate de stat adoptată de către Parlamentul Republicii Moldova prin Hotărârea nr 1538-XIII din 25.02.1998 au fost instituite 5 Rezervații științifice: Rezervația științifică „Codrii”, Rezervația științifică „Plaiul Fagului”, Rezervația științifică „Pădurea Domnească” și Rezervația științifică „Prutul de Jos”. Pe parcursul ultimilor 51 ani s-au cercetat plantele, animalele și alți componenți ai naturii rezervațiilor științifice. În baza cercetărilor efectuate au fost elaborate anumite recomandări de protecție a plantelor și animalelor din cadrul rezervațiilor științifice, au fost elaborate monografiile, culegeri de articole și alte categorii de publicații. Cercetările au fost efectuate de către colaboratorii științifici de la instituțiile științifice de la Academia de Științe a Republicii Moldova, Universitatea de Stat și alte instituții științifice.

La Simpozioanele științifice Gh. Postolache (2021, 2024) a accentuat că, nu se întreprind măsuri eficiente de monitorizare a componenților valoroși, a speciilor de plante rare, nu se implementează cerințele Convenției de la Nagoia (2010) privitor

la stoparea dispariției speciilor de plante rare. Drept rezultat al unei astfel de atitudini, în ultimii ani au dispărut specii de plante rare cum ar fi săbiuța (*Gladiolus imbricatus*), bumbăcărița (*Eriophorum latifolium*). Problema rezidă în faptul că nu se întreprind măsuri eficiente pentru conservarea plantelor în general și a celor rare în special. În legătură cu aceasta, am hotărât să luăm în discuție încă o dată subiectul conservării diversității plantelor în rezervațiile științifice, unde este cel mai mare număr de plante rare și pe cale de dispariție, dar pentru a căror protecție nu sunt luate măsuri eficiente[11].

MATERIALE ȘI METODE

Diversitatea florei rezervațiilor științifice a fost cercetată prin metoda de itinerar. În baza investigațiilor științifice, s-a elaborat conspectul florei vasculare pentru fiecare rezervație. Pentru unele rezervații științifice (Rezervația „Codrii”, Rezervația „Plaiul Fagului”) au fost evidențiate speciile de mușchi, licheni și ciuperci. Conspectul florei a fost elaborat prin ordonarea sistematică a familiilor, genurilor și speciilor. În conspectul florei vasculare, pentru fiecare specie, este dată denumirea științifică (în limba latină) și denumirea în limba română, bioforma, înălțimea, răspândirea generală, răspândirea în rezervație, habitatul, categoria de raritate, indicele ecologic, perioada de înflorire. Pentru speciile de plante rare, sunt indicate categoria de raritate, în conformitate cu clasificarea speciilor periclitate (IUCN, 2003), *Legea privind fondul ariilor naturale protejate de stat* (1998) și *Cartea Roșie a Republicii Moldova* (2002, 2015). Plantele au fost grupate după cum urmează: xerofite, xeromezofite, mezofite, mezohigrofit, higrofit, hidrofite, eurifite. Vegetația a fost cercetată conform principiilor școlii fitosociologice J. Braun-Blanquet [1]. Comunitățile vegetale, au fost atribuite la asociațiile vegetale respective și alcătuit conspectul cenotaxonomic a fiecărei rezervații. Diversitatea arboretelor a fost analizată conform Gh. Postolache (2008), evidențiindu-se 4 categorii de arborete: natural fundamentale, parțial derivate, total derivate și artificiale. Cercetări științifice au fost efectuate și în alte categorii de arii naturale protejate.

REZULTATE ȘI DISCUȚII

Conform *Legii privind fondul ariilor naturale protejate de stat*, adoptată de Parlamentul Republicii Moldova prin Hotărârea nr. 1538-XIII din 25.02.1998 [12], în prezent există cinci rezervații științifice catalogate, cu o suprafață totală de 19643,7 hectare, care au fost instituite în anii 1971-1993. Actualmente în instituțiile Agenției „Moldsilva” și Ministerul Mediului sunt catalogate ca rezervații naturale. Toate aceste rezervații se caracterizează printr-o floră, vegetație, faună deosebită și foarte bogată. De aceea lumea științifică continuă să le atribuie la categoria rezervații științifice.

Rezervațiile „Codrii” și „Plaiul Fagului” se evidențiază prin bogăția florei spontane, vegetația specifică, precum și prin diversitatea faunei și habitatele specifice caracteristice ecosistemelor de deal, comparabile cu cele din Centrul

Europei. Rezervațiile „Prutul de Jos” și „Pădurea Domnească” se caracterizează printr-o floră și o vegetație acvatică și palustră tipică zonelor umede de luncă ale râurilor. Rezervația „Iagorlâc” [10], situată pe malul stâng al Nistrului, reprezintă unul dintre cele mai reprezentative teritorii protejate pentru stâncării.

Una dintre cele mai prețioase rezervații științifice este Rezervația „Plaiul Fagului” (fig.1), în care au fost identificate 720 de specii de plante vasculare, din care 115 specii sunt considerate rare, reprezentând 16% din compoziția floristică a rezervației. Aceste specii rare sunt clasificate în diferite categorii de raritate: 14 specii de plante critice periclitare, 19 specii periclitare, 19 specii vulnerabile, 37 specii cu risc scăzut și 37 specii insuficient cunoscute [6]. În rezervație câteva specii de plante se află la limita estică a arealului lor natural, precum papucul doamnei (*Cypripedium calceolus*), fagul (*Fagus sylvatica*) și tulichina (*Daphne mezereum*). Mesteacănul (*Betula pendula*) se află într-o stare critică [8,9,13]. Acum 20 de ani, populația de mesteacăn număra 30 de exemplare, în prezent însă au mai rămas doar 2 exemplare. S-a micșorat numărul de indivizi în populațiile de ferigi, mălinului etc. În cadrul rezervației „Plaiul Fagului”, datorită gestionării necorespunzătoare, a exploatării abuzive, regenerării preponderent din lăstari și aplicării deficitare a tăierilor de îngrijire în arborete, de-a lungul timpului, proporția covârșitoare a arboretelor naturale fundamentale a scăzut, în timp ce a crescut proporția arboretelor degradate și derivate, s-au mărit suprafețele cu arborete de frasin. Cu câteva decenii în urmă, acestea alcătuiau arborete amestecate, în special goruneto-frâsinete, în amestec cu carpen, tei și cireș. Arboretele de frasin s-au extins în rezultatul tăierilor ilicite a gorunului (*Quercus petraea*) și a stejarul pedunculat (*Quercus robur*), din compoziția arboretelor goruneto-frâsinete, ceea ce a dus practic la eliminarea speciilor de stejar.

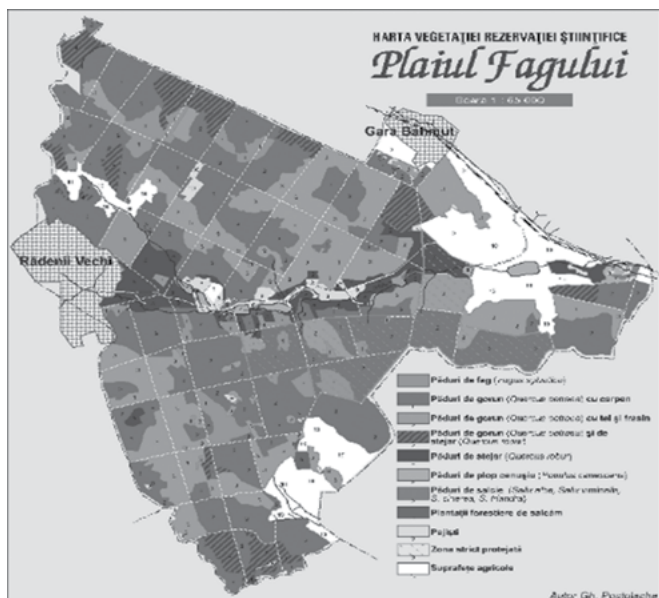


Fig. 1. Harta Rezervației științifice „Plaiul Fagului”

De-a lungul anilor, cercetătorii au atras atenția asupra acestor probleme și au formulat propuneri tehnologice pentru îmbunătățirea stării arboretelor, însă din cauza indifferenței, iresponsabilității și a incompetențelor profesionale, progresele în această privință au fost limitate [3].

În Rezervația Științifică „Codrîi” conspectul florei include un număr mare de plante vasculare, mușchi, ciuperci [2], s-a constatat o situație dificilă în ceea ce privește starea arboretelor. Ca urmare a utilizării unor tehnologii de regenerare neadecvate speciilor de stejar, suprafața acoperită de arboretele naturale fundamentale s-a redus cu aproximativ 30%, în timp ce suprafața acoperită de arborete degradate și arborete artificiale a crescut. În prezent se depun eforturi pentru a implementa tehnologii adecvate bazate pe regenerarea naturală din semințe în gestionarea arboretelor.

În Rezervația științifică „Codrîi” și Rezervația științifică „Plaiul Fagului”, ca rezultat al numărului mare de cervide (cerbi nobili, cerbi pătați și căprioare), care depășesc considerabil normele biologice optime raportate la capacitatea de suport a ecosistemului, acestea consumă lăstarii, mugurii și puieții de gorun și de alte specii valoroase, astfel compromițând regenerarea puietului și creând conflicte serioase între conservarea faunei, managementul silvic și comunitățile forestiere (foto 1). Cu părere de rău despre acest impact mult se vorbește însă careva măsuri nu se întreprind.



Foto. 1. Suprafață de gorun afectată de cervide din Rezervația „Codrîi”

Cercetătorii științifici din Grădina Botanică au evidențiat că flora rezervației „Pădurea Domnească” [3, 4, 5] cuprinde 660 de specii de plante vasculare, dintre care 32 sunt specii de plante rare. Comunitățile de plante au fost atribuite la 65 de asociații vegetale. Se remarcă câteva specii, precum limba șarpelui (*Ophioglossum vulgatum*) și feriga (*Dryopteris cartusiana*), care sunt catalogate ca fiind critic periclitare. De asemenea, rezervația se confruntă cu problema plantelor invazive, cum ar fi arțarul american (*Acer negundo*), care invadează o suprafață de 176 de

hectare a arboretelor din rezervație.

În cadrul Rezervației Științifice „Pădurea Domnească”, se constată degradarea arboretelor, ca urmare a gestionării lor necorespunzătoare. Arboretele naturale fundamentale reprezintă aproximativ 35% din totalul arboretelor. În mod preocupant, stejarii seculari, care constituie mândria rezervației, sunt înlocuiți treptat cu jugastru, ceea ce duce la o reducere a suprafeței ocupate de stejarii seculari. Acest lucru se datorează faptului că corpul ingineresc al rezervației nu a adoptat încă tehnologiile de regenerare naturală a stejarului pedunculat, o metodă larg utilizată în Întreprinderile de Stat pentru Silvicultură din Strășeni, Șoldănești etc. De-a lungul anilor, în Rezervația Științifică „Pădurea Domnească” s-au instalat culturi forestiere cu specii precum nukul negru, salcâmul, arțarul tătareșc, părul, pinul, molidul ș.a. În multe cazuri, la plantarea culturilor forestiere, specialiștii nu au luat în considerare specificul condițiilor staționale, ceea ce a dus la uscarea prematură a multor din aceste arborete. În cadrul Rezervației Științifice „Pădurea Domnească”, activitățile de cercetare nu se desfășoară.

Rezervația Științifică „Prutul de Jos” (fig 2), în prezent este inclusă în Rezervația Biosferică „Delta Dunării”. Lacul Belev și zona sa înconjurătoare reprezintă o suprafață unică cu o înaltă valoare conservativă pentru menținerea biodiversității. În această zonă au fost identificate 315 specii de plante vasculare [7], 41 specii de mamifere, 220 specii de păsări, 7 specii de reptile, 9 specii de amfibieni și 42 specii de pești. Acest spațiu este un paradis pentru faună și floră.

Pentru a proteja această parte semnificativă a naturii și pentru a facilita studiul florei și faunei, Guvernul Republicii Moldova a creat Rezervația de Stat „Prutul de Jos”, prin Hotărârea Guvernului nr. 209 din 23 aprilie 1991, care a inclus lacul Belev și zonele adiacente pe o suprafață de 1691 hectare. În 2001 teritoriul acestei rezervații a fost extins cu încă 64 de hectare, astfel încât suprafața totală a Rezervației de Stat „Prutul de Jos” este acum de 1755,4 hectare. În 1998, conform „*Legea privind fondul ariilor naturale protejate de stat*”, prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 1538-XIII din 25 februarie 1998, i-a fost acordat statutul de rezervație științifică. În 2018, această rezervație a fost inclusă în cadrul Rezervației Biosferice „Delta Dunării”. Așadar, lacul Belev și zona sa înconjurătoare, parte a Rezervației de Stat „Prutul de Jos”, dețin în prezent statutul de Rezervație Științifică, fiind clasificată ca zonă umedă de importanță internațională, protejată în conformitate cu Convenția Ramsar și are statut de Rezervație Biosferică. Acest statut implică responsabilitate din partea autorităților de mediu solicitând măsuri imediate pentru protejarea biodiversității, a apelor și a altor componente ale naturii din zona lacului Belev. Cu toate acestea, în realitate, aceste măsuri de protecție nu sunt puse în aplicare.

În anul 1995 Guvernul Republicii Moldova a aprobat un acord concesional cu compania americană „Redeco LTD”, care a demarat activitățile de explorare a hidrocarburilor în cadrul Rezervației „Prutul de Jos”. Extracția petrolului s-a efectuat atât din zona strict protejată, cât și din zona de protecție a Rezervației. Aceste operațiuni de extracție a petrolului au implicat utilizarea unor tehnologii

înechite. Echipamentele utilizate pentru extracție și transport erau murdare și neacoperite, iar precipitațiile atmosferice au dus la contaminarea apei din lacul Beleu cu petrol. În pofida acestor fapte, nu au fost întreprinse măsuri eficiente pentru a proteja lacul Beleu împotriva poluării cu petrol.

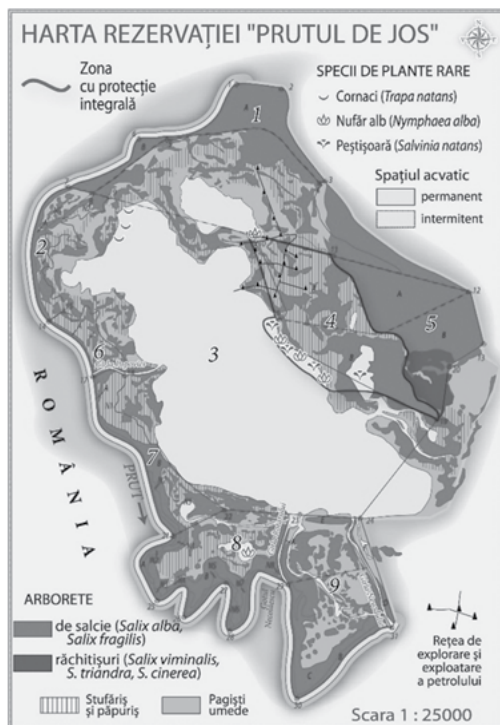


Fig. 2 Rezervația științifică „Prutul de Jos”

La data de 25 iulie 2002, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat o rectificare la Legea „Cu privire la fondul zonelor naturale protejate de stat”, permițând astfel companiei „Redeco” să desfășoare activități de exploatare petrolieră în rezervație. În anul 2007, drepturile petroliștilor americani au fost transferate către compania „Valiexchimp”, însă această schimbare nu a dus la ameliorarea situației ecologice din această zonă protejată. La momentul actual, în cadrul Rezervației „Prutul de Jos”, există 21 de sonde petroliere, din care 18 sunt funcționale. Lunar, acestea extrag aproximativ o mie de tone de petrol și 10-12 mii de metri cubi de gaze naturale.

Un număr semnificativ dintre aceste sonde de extracție a petrolului au fost instalate în zona strict protejată a rezervației. Câteva dintre ele sunt situate în apropierea zonelor de cuibărit a numeroase specii de păsări și alte forme de viață. În procesul de instalare a acestor sonde, au fost construite drumuri de acces și diguri, ceea ce a avut un impact negativ asupra mediului înconjurător. De asemenea, s-au adus cantități semnificative de sol care, în mare parte, au fost spălate și au ajuns în lacul Beleu. Petroliștii nu au respectat reguli elementare de

protecție a mediului natural și au cauzat daune ecologice imense, vandalizând o mare porțiune din partea de nord-vest a lacului Belevu. Compania locală „Valiexchimb” nu a efectuat investiții pentru a îmbunătăți starea ecologică a Rezervației „Prutul de Jos”, iar gestionarii acestor sonde nu plătesc impozite la stat sau taxe locale către satele Slobozia Mare și Văleni. S-a constatat că unul din principalii factori care a dus la mărirea lacului Belevu a fost procesul de colmatare. Până în anii 1935-1938, procesul de colmatare era aproape inexistent, deoarece lacul primea apă doar în timpul inundațiilor, când apa intra în lac prin intermediul gârlilor Rotaru și Nevodului. În acea perioadă, nivelul apei în lacul Belevu era de 7-8 metri. Între anii 1938 și 1944, a fost săpată Gârla Manolescu, o lucrare inițiată de boierul care deținea acele pământuri. În anii 60 ai secolului XX, au avut loc extinderi ale gârlei Manolescu, cu scopul de a atrage mai mult pește din râul Prut în lacul Belevu. Însă, după săparea gârlei Manolescu, procesele de colmatare ale lacului s-au accentuat. Această lucrare hidrotehnică a fost factorul principal în multe schimbări semnificative în componența și structura ecosistemului acvatic al lacului Belevu. La momentul actual, lacul Belevu este aproape complet colmatat. Ca rezultat, au avut loc extinderi ale zonelor cu vegetație acvatică și sălcișuri, iar insulele plutitoare și plaurii au dispărut. Odată cu aceste insule au dispărut și multe specii de plante și animale. Ca rezultat al extinderii sălcișurilor s-au redus suprafețele acvatice și cele ocupate cu pajiști mezofile, s-au redus suprafețele de pajiști din Popovca, actualmente, sunt ocupate de comunități de plante ruderaie (pălămidă). Procesul de degradare a lacului Belevu continuă și în prezent. Tendința de reducere a suprafețelor acvatice va continua să se agraveze. Procesul de transformare a zonelor acvatice în răchitișuri și sălcișuri persistă și se va menține și în viitor, din moment ce instituțiile statului, în special Ministerul Mediului, nu au întreprins măsuri eficiente pentru a opri degradarea lacului Belevu. Această indiferență a autorităților de mediu față de starea lacului Belevu ar putea duce la dispariția acestuia. Zona ar putea fi acoperită cu răchitișuri și sălcișuri. Acest lucru ar duce la dispariția nufărului alb, pluticii și a multor altor specii de plante și animale specifice mediului acvatic și palustru, distrugând frumusețea acestor locuri. Guvernului i s-a adresat locuitorii din satele Slobozia Mare și Văleni, care au atras atenția că situația ecologică a lacului Belevu este alarmantă și au solicitat cu fermitate ca instituțiile statului să elaboreze urgent un set de măsuri pentru a reduce degradarea lacului. Cu toate acestea, a trecut suficient timp fără ca să fie luate măsuri concrete în acest sens. Din cele relatate, constatăm că în rezervațiile științifice din Republica Moldova nu se efectuează cercetări științifice conform „Legii privind fondul ariilor naturale protejate de stat din 1998”. Articolul 88 din această lege stipulează:

1. În rezervația științifică, precum și în alte categorii de arii naturale protejate, cercetările științifice ar trebui să fie efectuate, în mod obligatoriu, în conformitate cu programe anuale, asigurându-se astfel continuitatea monitoringului ecologic.
2. În rezervația științifică, cercetările științifice ar trebui să monitorizeze dezvoltarea plantelor și animalelor.

Toate aceste grave încălcări ale legislației se datorează faptului că, a fost schimbat statutul rezervațiilor științifice. Prin suplimentul Hotărârii Guvernului Republicii Moldova la Hotărârea Guvernului nr. 569 din 10 iunie 2005, ele au fost catalogate ca rezervații naturale. Oamenii de știință speră că în noua variantă a „*Legii privind fondul ariilor naturale protejate de stat*”, la care lucrează autoritățile de mediu, statutul de rezervație științifică va fi restabilit. Credem că în toate rezervațiile științifice vor fi create secții de știință. Aceste încălcări și neconcordanțe de ordin juridic au fost facilitate de Agenția pentru Silvicultură „Moldsilva”, care a promovat Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 569 din 10 iunie 2005 ca măsură de implementare a „*Legii privind fondul ariilor naturale protejate de stat*”, prin care rezervațiile științifice au fost transferate de la statutul de rezervație științifică la cel de rezervație naturală.

Prin această acțiune, Agenția pentru Silvicultură „Moldsilva” a obținut posibilitatea de a efectua abuzuri și supraexploatare în timpul executării lucrărilor de profitare-regenerare a arboretelor, care au fost concepute exclusiv pentru a extrage masă lemnoasă din teritoriile rezervațiilor științifice, transformându-le ulterior în întreprinderi de stat bazate pe autogestiune. De fapt, lucrările de exploatare-regenerare au fost legalizate prin amenajamente silvice care au inclus volume anuale exagerate ale arboretelor supuse tăierilor de regenerare, iar ceea ce este și mai grav, în multe cazuri, în aceste proiecte se includ și arboretele cu structuri naturale fundamentale, ceea ce este strict interzis în cazul rezervațiilor științifice. În urma executării neconforme tehnologic a lucrărilor de regenerare, s-a produs degradarea și derivarea unui șir de arborete, inclusiv tăieri ale arboretului secular de stejar, din cadrul rezervațiilor științifice.

Starea deplorabilă a secțiilor de știință din rezervațiile științifice se datorează în mare măsură faptului că unul dintre guvernele Republicii Moldova din trecut a adoptat o Hotărâre a Guvernului menționată mai sus privind schimbarea statutului rezervațiilor științifice. Considerăm că punerea în aplicare a acestei hotărâri a reprezentat un act îndreptat împotriva conservării biodiversității și protecției mediului, ceea ce a condus la degradarea multor arboreti și la dispariția unor populații ale speciilor de plante și animale. În legătură cu acest fapt, propunem ca într-o nouă variantă a „*Legii privind fondul ariilor naturale protejate de stat*”, la care lucrează Ministerul Mediului, să fie restabilit statutul de rezervație științifică al celor 5 rezervații științifice „Codrii”, „Plaiul Fagului”, „Pădurea Domnească”, „Prutul de Jos” și „Iagorlâc”. Credem că, în acest fel vor fi reabilitate secțiile de știință în toate rezervațiile științifice, iar în consecință se vor iniția activitățile de conservare a diversității plantelor și animalelor.

CONCLUZII

Pe parcursul celor 55 ani, a fost cercetată flora și elaborate conspectul diversității plantelor din rezervațiile științifice „Codrii”, „Plaiul Fagului”, „Pădurea Domnească”, „Prutul de Jos” și „Iagorlâc”. Au fost evidențiate speciile de plante rare, inclusiv cele care sunt în Cartea Roșie a Republicii Moldova (2015). Au fost

descrie comunitățile vegetale și alcătuit conspectul (cenotaxonomic) asociațiilor vegetale al rezervațiilor „Plaiul Fagului”, „Pădurea Domnească”, „Prutul de Jos” și „Iagorlâc”. S-a stabilit că starea actuală a florei și vegetației din rezervațiile științifice poate fi apreciată ca nesatisfăcătoare.

Tendința generală e orientată spre dispariția unor specii de plante rare. A dispărut foarfeca bălții (*Stratiotes aloides*), nufărul galben (*Nufar lutea*) din rezervația științifică „Prutul de Jos”. S-a redus numărul de fitoindivizi în populații ca rezultat al secetelor din ultimii ani, au rămas doar 2 exemplare de mestecăn spontan (*Betula pendula*) în Rezervația „Plaiul Fagului”. A dispărut populația de bumbăcăriță (*Eriophorum latifolium*). S-a redus numărul de fitoindivizi și s-a diminuat arealul populațiilor de papucul doamnei (*Cypripedium calceolus*), din Rezervația „Plaiul Fagului”. Nu se întreprind măsuri eficiente de monitoring în ce privește speciile de plante rare atribuite categoriei critic periclitate, astfel nu se întreprind măsuri de implementare a Convenției de la Nagoya (2010) privitor la stoparea dispariției speciilor de plante din teritoriul rezervațiilor științifice. Continuă deteriorarea și degradarea covorului vegetal. Prin lucrările de desecare a locurilor băltoase au fost distruse suprafețele cu comunități de plante atribuite asociațiilor: *Nymphaetum albae* Volmar 1947 și as. *Trapetum natantis* Karpati 1963 din Rezervația Științifică „Prutul de Jos”.

Activitățile de extragere a petrolului în zona cu protecție integrală au un impact considerabil în conservarea unor specii de plante și animale incluse în Cartea Roșie. Degradează în continuare comunitățile de plante din fondul forestier. Tendința generală pentru fondul forestier este reducerea suprafețelor cu arborete natural fundamentale și creșterea procentului de arborete parțial și total derivate, din cauza gestionării nechibzuite, a folosirii unor tehnologii de reconstrucție ecologică neadecvate.

Pentru a ameliora problema speciilor de plante rare este necesară organizarea unui sistem de monitoring asupra speciilor de plante rare atribuite categoriei critic periclitate. În scopul respectării prevederilor legislației de mediu naționale și internaționale, urmează să fie înăsprite măsurile de prevenire, sistare și interdicere a colectării și comercializării plantelor rare, medicinale și decorative din flora spontană a rezervațiilor științifice.

Aceste grave încălcări ale legislației se datorează faptului că rezervațiile științifice și-au pierdut, de fapt, statutul. Prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova la Hotărârea Guvernului nr. 569 din 10 iunie 2005, ele au fost catalogate ca rezervații naturale. Cercetătorii științifici propun ca în noua variantă a „Legii privind fondul ariilor naturale protejate de stat”, la care lucrează autoritățile de mediu, statutul de rezervație științifică să fie restabilit. Cerem ca în toate rezervațiile științifice să fie create secțiunile de știință. Aceste încălcări și neconcordanțe de ordin juridic au fost facilitate de Ministerul Mediului și Agenția pentru Silvicultură „Moldsilva”, care a promovat Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 569 din 10 iunie 2005 ca măsură de implementare a „Legii privind fondul ariilor naturale protejate de stat”, prin care rezervațiile științifice au trecut de la statutul lor la cel de rezervație naturală.

BIBLIOGRAFIE

1. Braun-Blanquet, J. Pflanzensoziologie Grundzüge der Vegetationskunde. 3. Aufl. Wien-New York, 1964. 865 p.
2. Manic Ș., Negru, A., Jardan, N. et al. Conspectul diversității biologice. Rezervația „Codrii”. Chișinău: Știința, 2011. 327 p.
3. Postolache Gh. Procedeu de sistematizare a diversității arboretelor.// Agricultura modernă, realizări și perspective: lucrări șt. dedicate aniversării a 75 ani al USM. Chișinău, 2008- Vol. 16. – P389-392
4. Postolache, Gh. Vegetația Republicii Moldova. Chișinău: Știința, 1995. 340p.
5. Postolache, Gh. Vegetația Republicii Moldova. Ediția 2. Chișinău: Știința, 2026. 520 p.
6. Postolache, Gh. Rezervația „Pădurea Domnească”. Chișinău, 2017, pp. 11-138.
7. Chirtoaca, T., Postolache Gh. Flora și vegetația. In: Natura Rezervației „Plaiul Fagului”. Rădenii Vechi, 2005, pp. 41-223.
8. Postolache, Gh., Postolache, D. Flora. Vegetația. In: Rezervația „Prutul de Jos”. Chișinău, 2012, pp. 8-83. 11th edition International Scientific-Practical Conference “Training by research for a prosperous society” 280
9. Postolache, Gh., Bucățel, V., Lazu, Șt., Teleuta, A., Miron, A. Ariile naturale protejate din Moldova. Pajiști și monumente de arhitectură peisajeră. Chișinău, 2017. 178 p.
10. Postolache, Gh., Lazu, Șt. Ariile naturale protejate din Moldova. Rezervații silvice. Chișinău, 2018. 212 p.
11. Шабанов, Галина, Изверски, Ирина. Флора сосудистых растений Государственного Заповедника «Ягорлык». 2006, с. 50-114
12. Postolache, Gh. Probleme actuale ale rezervațiilor științifice din Republica Moldova. In: Simpozionul „Conservarea diversității biologice – o șansă pentru remedierea ecosistemelor”, Chișinău, Moldova, 24-25 septembrie 2021, pp. 294-305.
13. Legea privind fondul ariilor naturale protejate de stat. Adoptată de către Parlamentul Republicii Moldova. Hotărârea nr. 1538-XIII din 25.02.1998.
14. Cartea Roșie a Republicii Moldova. Chișinău, 2015.